

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/27/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200491
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2018:8516200491.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Starej Ľubovni, sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v súkromnoprávnom spore žalobcu: R. Z., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom R. č. XXX, XXX XX R., zastúpený Mgr. Miroslavom Huljakom, advokátom so sídlom 29. Januára 666, 059 38 Štrba, proti žalovanej: V. Z., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. č. XXX, XXX XX R., zastúpená Advokátska kancelária Mgr. Štefan Rybobič, s.r.o., so sídlom Budovateľská 36, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takto

rozhodol:

- I. Z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa **p r i k a z u** je do podielového spoluvlastníctva žalobcu rodinný dom súpisné číslo XXX zapísaný na LV č. XXXX katastrálne územie R., postavený na parcele KN-C č. 1588/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 573 m² v podiele 2/3 k celku.
- II. Z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa **p r i k a z u j e** do podielového spoluvlastníctva žalovanej rodinný dom súpisné číslo XXX zapísaný na LV č. XXXX katastrálne územie R., postavený na parcele KN-C č. 1588/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 573 m² v podiele 1/3 k celku.
- III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 12.2.2016, spresnenou podaním z 18.2.2017, navrhol prikázať do výlučného vlastníctva žalobcu a žalovanej, všetky hnutelné veci tak, že každý sa stáva výlučným vlastníkom hnutelných vecí, ktoré má v reálnej držbe odo dna zániku BSM až do podania žaloby. Nehnutelnosti nachádzajúce sa v k.ú. R., zapísané na LV XXXX a to rodinný dom súp. č. XXX postavený na parcele č. 1588/1 navrhol prikázať do výlučného vlastníctva žalobcu bez povinnosti vyplatiť žalovanej náhradu. Žalobu odôvodnil tým, že strany sporu uzatvorili manželstvo dňa 15.2.1986 a bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu pod sp. zn. 2C/252/2014, ktorý právoplatnosť nadobudol 26.1.2015. Tvrdil, že dom bol nadobudnutý transformáciou finančných prostriedkov, ktoré boli vo výlučnom vlastníctve žalobcu, pričom žalovaná sa na financovaní domu nijako nepodieľala, a teda vec, ktorá bola zhotovená za trvania BSM z prostriedkov patriacich výlučne jednému z manželov sa nestáva predmetom BSM. K žalobe pripojil rozvodový rozsudok sp. zn. 2C/252/2014 zo dňa 26.1.2015 a LV XXXX k.ú. R..

2. Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 8.4.2016 poprela aby dom bol nadobudnutý transformáciou finančných prostriedkov, ktoré boli vo výlučnom vlastníctve žalobcu. Žalovaná zdôraznila, že počas života odpracovala takmer 39 rokov, dom začali stavať v roku 1987, teda už mala odpracovaných skoro 20 rokov a tiež mala v tom čase nasporenú sumu 100 000 Kčs, ktoré boli použité na výstavbu domu. Okrem toho po uzavretí manželstva nadobudla od rodičov finančný dar 20 000

Kčs, ktoré boli taktiež použité na výstavbu rodinného domu. K pozemku, na ktorom je postavený rodinný dom a k príslušnému pozemku uviedla, že ho spolu so žalobcom nadobudla po uzavretí manželstva na základe Darovacej zmluvy dňa 10.9.1986. Žalovaná sa počas trvania manželstva vo významnej miere starala o deti, rodinu a domácnosť. Zamestnávateľ jej mesačnú mzdu poukazyval na účet, ktorého majiteľom a disponentom bol žalobca, spolu robili nákupy. Počas trvania manželstva od rodičov nadobudla finančnú hotovosť 50 000 Sk, ktorú spolu s odstupným a odchodným v sume 24 000 SK použili na kúpu motorového vozidla Citroen C4. Navrhla pokiaľ ide o hnutelné veci aby boli prikázané do výlučného vlastníctva tej strany sporu, ktorá ich užíva. Navrhla vyporiadať len rodinný dom súp. č. XXX tak, že bude prikázaný do ideálneho spoluvlastníctva každej zo strán, teda v podiele po 1. K vyjadreniu doložil potvrdenie o dĺžke zamestnania a o zápočte dôb zamestnania, notársku zápisnicu NZ 243/86 z 10.9.1986, výpis z EN, Rozhodnutie - súhlas k prevodu nehnuteľností, Rozhodnutie o určení súpisného čísla z 14.3.1997, potvrdenia Slovenskej sporiteľne.

3. V priebehu konania (na pojednávaní dňa 30.3.2017) sa strany sporu dohodli, že predmetom vyporiadania BSM je len rodinný dom.

4. Na pojednávaniach právny zástupca žalobcu navrhol rodinný dom prikázať do vlastníctva žalobcu v podiele 4/5 a žalovanej v podiele 1/5 tvrdiac, že žalobca ešte pred manželstvom mal nasporené značné finančné čiastky a tiež darom dostal finančné prostriedky z ktorých sa vykonávala stavba, ktorá je predmetom vyporiadania, ešte pred začatím stavby mal nakúpený stavebný materiál, pracoval na pracoviskách kde zarobil značný príjem na rozdiel od žalovanej. Žalobca sa vo väčšine zaslúžil o nadobudnutie rodinného domu a aj o to aby sa udržal.

5. Právny zástupca žalovanej navrhol rodinný dom prikázať do ideálneho spoluvlastníctva, tvrdil, že ak žalobca disponoval pred manželstvom stavebným materiálom určeným na výstavbu rodinného domu, tento nemohol postačiť na výstavbu rodinného domu ako celku. Tvrdenú nasporenú sumu nemohol v danom mieste, čase a daných podmienkach objektívne nasporiť. Žalobca nepredložil žiadne relevantné listinné dôkazy o výške vtedy dosahovanej mzdy, o nasporených sumách. Žalovaná počas trvania manželstva bola žalobcovi dobrou, vernou a starostlivou manželkou, riadne sa starala o spoločnú domácnosť, o deti a rodinu ako celok.

6. Žalobca na pojednávaniach uviedol, že v čase uzavretia manželstva mal 35 rokov, bačoval, mal pekný príjem, mal zakúpený všetok potrebný materiál na výstavbu rodinného domu, ako rezivo, tvárnice, tehly, vápno, radiátory, kúrenársky materiál, materiál na elektrinu, krytinu, armatúru, s výstavbou ktorého sa začalo po uzavretí manželstva, po uzavretí manželstva zakupovali na stavbu len drobnosti napr. kolenko, čo chýbalo. Pred uzavretím manželstva mal nasporených na jednej vkladnej knižke 260 000 Kčs a na druhej 170 000 Kčs, dôkaz o tom nemá, pretože banka má už zoskartovanú evidenciu a dedo z Kanady mu poslal 5 000 dolárov. Pri výstavbe rodinného domu žalovaná nepomáhala, varila jeho matka, z rodiny žalovanej pomáhal len jej otec a brat, avšak nie veľa a čo pomohli on odrobil. P. V. mu robil stavebný dozor ale len na papieri, to koľko mu on robil na stavbe on mu odrobil dvakrát. K spoločnému hospodáreniu so žalovanou uviedol, že každý disponoval svojimi peniazmi, žalovaná deti ktoré mali v pestúnskej starostlivosti nepovažovala za svoje, žalovaná si voje peniaze ukladala, chod domácnosti zabezpečoval on zo svojich peňazí a z peňazí, ktoré dostávali za vykonávanie pestúnskej starostlivosti. Žalovaná dala peniaze na zakúpenie auta asi v sume 110 000 Sk.

7. Žalovaná tvrdila, že dom stavali spoločne, priznala že žalobca mal zakúpené kvádre, vápno, nevedela či mal dosky, ostatný stavebný materiál zakupovali po uzavretí manželstva. Tvrдила, že pred uzavretím manželstva mala nasporených 100 000 Kčs, o čom však dôkaz nemá, pripustila, že žalobca mohol mať cca 200 000 Kčs, či mal doláre nevedela uviesť. Poprela aby pri výstavbe ona a jej rodina nepomáhala, ona tam varila, pomáhal jej otec a brat, ktorý robil stavebný dozor. Potvrdila, že o výstavbu rodinného domu sa vo väčšej miere pričínil žalobca ale len ako chlap, že on zabezpečoval údržbu domu. Svoju mzdu používala na zabezpečenie chodu domácnosti.

8. Okrem výsluchu strán sporu súd vykonal dokazovanie výsluchom svedkov Y. T., R. S., R. Z., E. Y., Q. V., R. V. a R. Y., znaleckým dokazovaním - znaleckým posudkom z odboru stavebníctva, odvetvia pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností č. 31/2018 znalca Ing. Jozefa Arendáča, ako aj oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov a to: rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2C/252/2014 z 26.1.2015, výpisom LV č. XXXX k.ú. R., dokladmi preukazujúcimi zamestnanie

žalovanej, notárskou zápisnicou NZ 243/86 z 10.9.1986, rozhodnutím o pridelení súpisného čísla č.j. 87/97 z 14.3.1997, pokladničný dokladom, Čestným prehlásením E. Z. z 29.3.2017, potvrdzujúcim dekrétom Cirkevného súdu z 18.2.2014, potvrdeniami realitných kancelárií z 24.4.2014 a 12.5.2017 na základe čoho súd ustálil tento skutkový stav:

9. Strany sporu uzatvorili manželstvo dňa XX.X.XXXX, toto manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v L. M. č.k. 2C/251/2014-33 zo dňa 26.1.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.1.2015, čím zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len BSM). Strany sporu sa na vyporiadaní celej masy tvoriacej BSM nedohodli, nedohodli sa na vyporiadaní rodinného domu.

10. Strany sporu v priebehu konania ustálili, že z masy BSM žiadajú vyporiadať len rodinný dom súp. č. XXX zapísaný na LV XXXX k.ú. R. postavený na parcele KN-C 1588/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 573 m². Obe strany navrhli rodinný dom prikázať do ich podielového spoluvlastníctva, žalobca v podiele žalobcovi 4/5, žalovanej v podiele 1/5, tvrdiac, že žalobca sa takouto mierou pričínil o nadobudnutie tejto nehnuteľností, žalovaná navrhla rodinný dom prikázať do ideálneho podielového spoluvlastníctva s tým, že o nadobudnutie tohto majetku sa pričínili rovnakou mierou.

11. Pozemok na ktorom je rodinný dom postavený bol stranám sporu darovaný darovacou zmluvou č. RI 197/86-94-86 rodičmi žalobcu.

12. Keďže strany sa nedohodli na hodnote rodinného domu, na ich návrh bolo na určenie hodnoty vykonané znalecké dokazovanie. Zo záverov znaleckého posudku znalca Ing. Jozefa Arendáča, znalca z odboru stavebníctvo, odhad hodnoty nehnuteľností mal súd preukázané, že hodnota rodinného domu (bez pozemkov, ktoré nie sú predmetom vyporiadania) je 58 277,79 eur a hodnota hospodárskych budov 6 812,99 eur, spolu 65 090 eur.

Na návrh strán sporu za účelom preukázania ich tvrdení súd vypočul svedkov, z výpovedí ktorých mal preukázané:

13. Svedkyňa Y. T., sestra žalobcu uviedla, že žalobca staval rodinný dom bez pôžičky, mal našetrované finančné prostriedky, pretože pracoval ako bača a veľmi pekne zarobil, presnú sumu nevedela uviesť. Už pred tým kým sa oženil mal zabezpečený skoro všetok stavebný materiál (od dreva až po vápno) na výstavbu rodinného domu, podporoval ho aj starý otec z Kanady, ktorý mu prispel sumou od 4 000 až 6000 dolárov. Či pri výstavbe rodinného domu pomáhala rodina žalovanej nevedela uviesť. Svedkyňa nevedela, či žalovaná mala pred uzavretím manželstva našetrované nejaké finančné prostriedky. K spolužitiu strán uviedla, že mali oddelené spálne, tak vedela, že ich spolužitie nie je v poriadku, k ich hospodáreniu sa vyjadriť nevedela, no uviedla, že žalobca má s deťmi, ktoré mali v pestúnskej starostlivosti pekný vzťah, k vzťahu žalovanej k deťom sa nevedela vyjadriť.

14. Svedok R. S., spolužiak a kamarát žalobcu, uviedol, že uviedol, že v čase kedy ešte žalobca nebol ženatý mu bol vykladať z vagóna tvárnice a tehly. Tvrdil, že pred svadbou mal žalobca všetok materiál na stavbu, na stavenisku v tom čase mal jamu na vápno, tehly miešačku, náradie na výstavbu, v bude mal radiátory, trúbky, krytinu - eterník, nejaké drevo, piesok, Tvrdil, že pred svadbou mal žalobca všetok materiál na stavbu. Ďalej žalobca uviedol, že raz mu ukázal, ešte pred uzavretím manželstva výplatnú pásku na ktorej mal zárobok 33 000 Kčs.

15. Svedok R. Z., brat žalobcu, uviedol, že žalobca mal pripravený stavebný materiál na výstavbu rodinného domu už pred uzavretím manželstva, mal kvádre, tehly, vápno, klince, miešačku, z jeho pohľadu mal finančné prostriedky v sume cca 500 000 Kčs, vrátane valút, ktoré dostal od deda. Svedok pripustil, že pri výstavbe rodinného domu pomáhala aj rodina žalovanej, jej dvaja bratia, jej otec a bratranec, avšak v menšom rozsahu. Jedlo na stavbu varila ich matka spolu so žalovanou. On zabezpečoval drevo, avšak už za trvania manželstva.

16. Svedkyňa E. Y., sestra žalobcu, uviedla, že žalobca mal pred sobášom všetko pripravené na výstavbu rodinného domu - mal pozemok, tehly, vápno, dve vkladné knižky na ktorých mal 170 000 Kčs a 260 000 Kčs a 5 000 dolárov. Drevo zabezpečil jeho brat až po uzavretí sobáša. Svedkyňa tvrdila, že rodinný dom staval žalobca spolu s jej rodinou, či sa na výstavbe podieľala aj žalovaná a jej rodina svedkyňa nevedela uviesť, no uviedla, že pomáhal jej brat a otec.

17. Svedkyňa Q. V., švagriná žalovanej uviedla, že jej manžel pracoval na stavbe od začiatku, taktiež im pomáhal už neb. otec žalovanej. Jej manžel v čase kedy žalobca bol v Čechách (kde pracoval na turnusy) viedol stavbu, na stavbe bol aj každú sobotu, cez týždeň po práci. Svedkyňa nevedela uviesť, či žalobca mal pred uzavretím manželstva nejaké finančné prostriedky, no žalovaná mala našetronú sumu 100 000 Kčs, túto sumu ona videla, mala ju v hotovosti.

18. Svedok R. V., brat žalovanej uviedol, že pri výstavbe rodinného domu robil stavebný dozor, osadenie rodinné domu vymeriaval, vytyčoval, pripravoval všetko pre jeho základy, bol pri hydroizolácií, priečkach, pri murárskych prácach pri omietkach, keď sa robil krov, dávala strešná krytina, pri vodoinštaláčnych prácach. Podľa svedka žalobca pred začatím výstavby mal na stavenisku drevenú bídu nejaké tvárnice - tehly, nahásené vápno v jame, kamene, zopár vriec cementu, možno nejaký piesok alebo štrk, to čo mal však na výstavbu rodinného domu nepostačovalo. Keď žalobca doma nebol - bol v práci práce na stavbe koordinoval on. Na stavbe pracovali príbuzný tak z rodiny žalobcu ako aj z rodiny žalovanej. Na stavbu sa počiatku varilo u rodičov žalobcu, varila žalovaná s matkou žalobcu a neskôr sa varilo u rodičov žalovanej, varila žalovaná s jej matkou, sestrou a jeho manželkou. Svedok ďalej uviedol, že žalovaná mala pred svadbou našetroných 100 000 Kčs, rodičia jej dali veno 15 000 Kčs a po výstavbe rodinného domu jej dali 50 000 Kčs. Svedok pripustil, že žalobca pred uzavretím manželstva mohol mať niečo ušetrené, avšak podľa jeho tvrdenia nie sumy vyššiu ako 260 000 Kčs.

19. Svedok R. Y., vzdialenejší príbuzný žalovanej, uviedol, že na stavbe rodinného domu pomáhal, keď tam bol on príbuzní žalobcu tam neboli, varili obe strany.

20. Z čestného prehlásenia E. Z., matky žalobcu (čl. 63 spisu) vyplýva, že žalobca mal pred uzavretím manželstva nasporené finančné prostriedky uložené v Slovenskej sporiteľni v sume 260 000 Kčs a 170 000 Kčs, tiež mu jeho starý otec dal 5000 dolárov na výstavbu rodinného domu. Tiež mal materiál na stavbu rodinné domu vo veľkej miere nadobudnutý ešte pred uzatvorením manželstva s V..

21. Z Potvrdzujúceho dekrétu Cirkevného súdu (čl. 64 spisu) okrem iného vyplýva, že žalovaná nepovedala žalobcovi pred sobášom o týchto svojich problémoch (že je neplodná a nemôže mať deti), pretože sa bála, že by ju R. nechal. Vo svojej výpovedí pred metropolitným tribunálom potvrdila tento fakt. Tým sa dopustila pred slávením manželstva podvodu, ktorým získala jeho manželský súhlas.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

22. Podľa § 143 Obč. zák. v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenmu nástupcovi pôvodného vlastníka.

23. Podľa § 149 ods. 1 Obč. zák. zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

24. Podľa § 149 ods.1 Obč. zák. ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

25. Podľa § 149 ods. 2 Obč. zák. ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ak sa vyporiadali.

26. Podľa § 149 ods. 3 Obč. zák. ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

27. Podľa § 150 Obč. zák. pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu,

a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

Právne posúdenie vecí:

28. Predmetom vyporiadania BSM strán je len rodinný dom súp. č. XXX vedený na LV XXXX k.ú. R., keďže súd môže vyporiadať iba tie veci, hodnoty a investície tvoriace súčasť BSM, ktoré strany sporu urobia predmetom konania v rámci 3-ročnej lehoty od zániku ich BSM. S prehĺbením dispozitívneho charakteru noriem upravujúcich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov platí, že manželia nemusia pre vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov zvoliť jediný spôsob, ale môžu kumulovať rôzne spôsoby. Ohľadne časti majetku uzavru dohodu, časť učinia predmetom konania o vyporiadani BSM a zvyšok bude vyporiadany na základe zákonnej domnienky. Nemožno im vnucovať určitý spôsob vyporiadania, preto ak podajú návrh na vyporiadanie len časti spoločného majetku, je súd týmto rozsahom viazaný (nie je viazaný navrhnutým spôsobom vyporiadania). Súd tak môže do vyporiadania zahrnúť len ten majetok, ktorý strany výslovne učinili predmetom vyporiadania. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o vyporiadanie BSM môže súd vyporiadať len ten majetok, ktorý strany navrhli k vyporiadaniu do 3 rokov od jeho zániku. Predchádzajúca prax, ktorá umožňovala kedykoľvek v priebehu konania o vyporiadanie BSM navrhnúť nové položky k vyporiadaniu, vychádzala zo staršej úpravy, ktorá predpokladala, že súd z úradnej povinnosti pátra po majetku BSM a je povinný vyporiadať jeho celú masu. Tento názor, ktorý v praxi okrem iného viedol k neprimeranému predlžovaniu sporov, pretože umožňoval neobmedzené rozširovanie vyporiadavaného majetku, je už v súčasnej dobe neudržateľný vzhľadom k hmotnoprávnej úprave vychádzajúcej najmä z posilnenia dispozitívneho charakteru noriem upravujúcich vyporiadanie BSM, taktiež vzhľadom k uplatneniu zásad prejednávacej a dispozičnej v civilnom súdnom konaní.

29. Medzi stranami nebolo sporné, že rodinný dom bol postavený za trvania manželstva, sporné bolo kto a akou mierou sa pričínil o jeho výstavbu, či a v akej výške mali jednotlivé strany pred uzavretím manželstva našetrované finančné prostriedky, či tieto prostriedky boli použité na výstavbu rodinného domu, či žalobca mal zabezpečený stavebný materiál na výstavbu rodinného domu pred uzavretím manželstva, ak áno v akom rozsahu.

Vyporiadanie

30. Základnou zásadou vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je zásada rovnosti podielov (princíp parity). Z tejto zásady však súdna prax i doktrína pripúšťa výnimky, ktoré umožňujú podiely manželov určiť aj v akom pomere. Uplatnenie takéhoto výnimočného postupu musí byť vždy odôvodnené individuálnymi okolnosťami konkrétneho prípadu. Pristúpiť k nerovnomernému určeniu podielov je podľa súdnej praxe možné iba výnimočne v záujme zásady spravodlivosti a dobrých mravov. Hľadiská, z ktorých majú súdy pri určovaní veľkosti podielov vychádzať Občiansky zákonník podrobne a vyčerpávajúcym spôsobom nevymedzuje. Je vecou úvahy súdu, aby na základe zisteného skutkového stavu v rámci vymedzenom ustanovením § 150 Obč. zák. zistené konkrétne skutkové okolnosti úvahou premietol do rozsahu, v akom určí výšku podielov každého z bývalých bezpodielových spoluvlastníkov na spoločnom majetku. Pre úvahu o výške podielov sú významné v prvom rade okolnosti uvedené v § 150 Obč. zák. ako sú potreby maloletých detí, zásluhy manželov na nadobudnutí a udržaní spoločného majetku, starostlivosť o rodinu a obstarávanie spoločnej domácnosti. Tieto hľadiska nemožno považovať za výlučné a prihliadať treba aj na ďalšie relevantné okolnosti. Jedným z hľadísk pre rozhodnutie súdu o určení výšky podielov je hľadisko zásluhovosti na nadobudnutí a udržaní spoločného majetku, pričom za relevantnú sa nepovažuje len výrazne nepomernú odlišnosť pričinenia na obstaraní a udržaní majetku (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/88/2010).

31. V danom prípade súd zistil dôvod na vyslovenie nerovnomerného určenia podielov, tzv. disparity podielov sporových strán. Sčasti sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že jeho podiel na spoločnom majetku by mal byť o niečo väčší ako podiel žalovanej, keďže sa väčšou mierou pričínil o nadobudnutie rodinného domu. Pri tejto úvahe súd vychádzal z týchto konkrétnych okolností, ktoré sú základom rozhodnutia:

32. Obe strany vstúpili do manželstva vo vyššom veku žalobca ako 35 ročný, žalovaná ako 34 ročná. Obe strany tvrdia, že pred uzavretím manželstva mali našetrované finančné prostriedky, ktoré použili na

výstavbu rodinného domu, ani jedná strana o tom nepreložila listinný dôkaz, pričom sa opierajú len o svoje tvrdenia a výpovede svedkov.

33. Žalobca tvrdil, že pred uzavretím manželstva mal na dvoch vkladných knižkách vedených v Slovenskej sporiteľni nasporených 260 000 Kčs a 170 000 Kčs a od jeho starého otca z Kanady obdržal 5000 dolárov. Žalovaná potvrdila, že žalobca mal niečo nasporené, avšak mohlo ísť o sumu cca 200 000 Kčs.

34. Žalovaná tvrdila, že pred uzavretím manželstva mala nasporených 100 000 Kčs v hotovosti, ktorú použili na výstavbu rodinného domu, že rodičia jej dali sumu 20 000 eur, čo žalobca poprel, tvrdil, že dala sumu 110 000 Kčs, avšak na kúpu motorového vozidla.

35. Svedkovia, ktorí boli vypočutí v konaní boli v prevažnej miere príbuzní strán sporu a v závislosti od toho aj vypovedali. Svedkovia vypočutí na návrh žalobcu (Y. T., R. S., R. Z., E. Y.) tvrdili, že žalobca mal pred uzavretím manželstva nasporené finančné prostriedky približne vo výške ním uvádzanej. Zo svedkov vypočutých na návrh žalovanej len svedok R. V. pripustil, že žalobca mohol mať niečo nasporené, avšak nie sumu vyššiu ako 260 000 Kčs.

36. Svedkovia vypočutí na návrh žalovanej (Q. V., R. V., R. Y.) tvrdili, že žalovaná pred uzavretím manželstva mala nasporenú ňou tvrdenú sumu. Svedkovia vypočutí na návrh žalobcu túto skutočnosť nepotvrdili.

37. Rovnako to bolo pokiaľ ide o stavebný materiál, žalobca tvrdil, že pred uzavretím manželstva mal už kúpený stavebný materiál na výstavbu celého rodinného domu. Zo strany svedkov navrhnutých na strane žalovanej Q. V., R. Y., ale najmä z výpovede svedka R. V. vyplynulo, že mohol mať šuter, piesok, kvádre - tehly, nahásené vápno, kamene, pár vriec cementu.

38. To, že pred uzavretím manželstva žalobca zakúpil tvárnice v hodnote 24 435 Kčs a lepenku v sume 1 536 Kčs vyplýva z pokladničných dokladov na čl. 62 spisu.

39. Súdu nebolo preukázané, aby sa na stavebných prácach pri výstavbe rodinného domu podieľa výlučne len jedna strana sporu, nedá sa jednoznačne určiť, či s výstavbou viac pomáhala rodina žalobcu alebo rodina žalovanej.

40. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania opierajúc sa o výpoveď svedkov navrhnutých žalovanou, predovšetkým svedka R. V., ktorý pripustil, že žalobca mohol mať nasporených cca 260 000 Kčs a mal zakúpenú časť stavebného materiálu, (šuter, piesok, kvádre - tehly, nahásené vápno, kamene, pár vriec cementu), možno vyvodiť záver, že žalobca sa väčšou mierou pričínil o nadobudnutie rodinného domu, preto by jeho podiel pri vyporiadaní masy BSM mal byť o niečo vyšší ako podiel žalovanej, no nie až o 3/5 ako navrhuje žalobca. Žalovaná pred uzavretím manželstva mala nasporený istý obnos peňazí, čo vyplýva z výpovedí svedkov Q. a R. V. (aj keď žalobca tvrdí, že tieto neboli použité na výstavbu rodinného domu ale na zakúpenie motorového vozidla, ničím túto skutočnosť nepreukázal). Súd mal taktiež preukázané, že aj žalovaná sa podieľala na výstavbe rodinného domu (varila), samozrejme keďže je žena nevykonávala stavebné práce, pri výstavbe taktiež pomáhala jej rodina. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že spolužitie bývalých manželov nebolo ideálne, avšak súdu neboli prezentované také skutočnosti, ktoré by mali priamy dopad na hospodárenie alebo na starostlivosť o rodinu.

41. Podľa názoru súdu, vzhľadom na preukázané skutočnosti, že žalobca za trvania manželstva zhruba v rozsahu o 1 väčšom (cca 260 000 Kčs a zakúpený stavebný materiál) ako žalovaná (cca 120 000 Kčs) transformoval svoj majetok nadobudnutý pred uzavretím manželstva, na nadobudnutie rodinného domu patriaceho do BSM, zodpovedá zásadám spravodlivosti a dobrým mravom, aby miera ktorou sa žalobca pričínil o nadobudnutie rodinného domu bola zhruba o 1 väčšia v porovnaní s podielom žalovanej. Preto určil podiel pre žalobcu v rozsahu 2/3 a pre žalovanú v podiele 1/3.

42. Právna úprava výslovne neustanovuje presné kritéria pre rozhodnutie o tom, ako sa majetok tvoriaci masu BSM má vyporiadať, t.j. ktoré časti majetku majú v rámci vyporiadania pripadnúť tomu - ktorému manželovi. Je vecou úvahy súdu, aké riešenie zvolí a ktorému z manželov konkrétnu vec z

bezpodielového spoluvlastníctva prikáže. Vychádzajúc z princípu disparity súd majetok tvoriaci masu BSM - rodinný dom rozdelil, tak ako to navrhovali strany do ich podielového spoluvlastníctva s tým, že podiel žalobcu je 2/3 k celku a podiel žalovanej 1/3 k celku.

Trovy konania:

43. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

44. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Podľa § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

47. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p. tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

49. V súdenom spore mali strany úspech len čiastočný žalobca bol neúspešný pokiaľ navrhol určiť jeho podiel v rozsahu 4/5 k celku, úspešný bol v 2/3 a žalovaná pokiaľ navrhla určiť podiel v 1 k celku, úspešná bola v podiele 1/3, keďže strany sporu mali čiastočný úspech súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 (§ 360 ods. 1, 2 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.